
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETSREV 284
LITTERATUR- & LÄRDOMSHISTORIA
17 MAJ 2016

---

*Jakobsgatan 27 nb | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: info@rehnstroem.se | www.matsrehnstroem.se*

ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

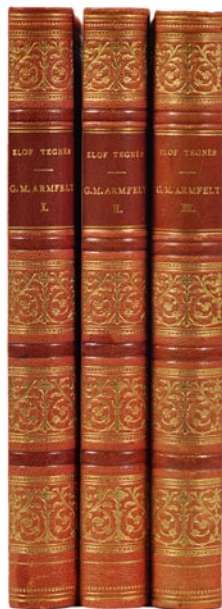
DETTA NYHETSREV innehåller 25 titlar från antikvariatets litteratur- och lärdomshistoriska avdelning. I urvalet återfinns flera konsthistoriska verk, bland annat om ADELCRANTZ, BRENNER, MARTIN och PALMSTEDT. Dessutom kan vi erbjuda ett exemplar av Michaelisgillets utgåva av Olaus Magnus, vilken påbörjades drygt 350 år efter att originalet publicerades för första gången och avslutades efter drygt 40 års produktionstid med ett fylligt kommentarband.

Med vänliga hälsningar!

MATS REHNSTRÖM

1. [Adelcrantz] FOGELMARCK, S. **Carl Fredrik Adelcrantz, arkitekt.** A.a. Uppsala, 1957. 540 s. & 1 blad resumé & 1 rättelseblad. Rött hklbd med stänkta snitt (W. Johansons efr bokbinderi, Uppsala). Ryggen lite blekt. Det medbundna spikningsbladet och den avslutande sidan med smärre repor i inre marginalen. ★650

Monografier utgivna av Stockholms kommunalförvaltning. En välskriven och trevligt illustrerad arkitektmonografi som visar på Adelcrantz breda repertoar. Avslutas med en utförlig förteckning över Adelcrantz både uppförda och planerade verk.

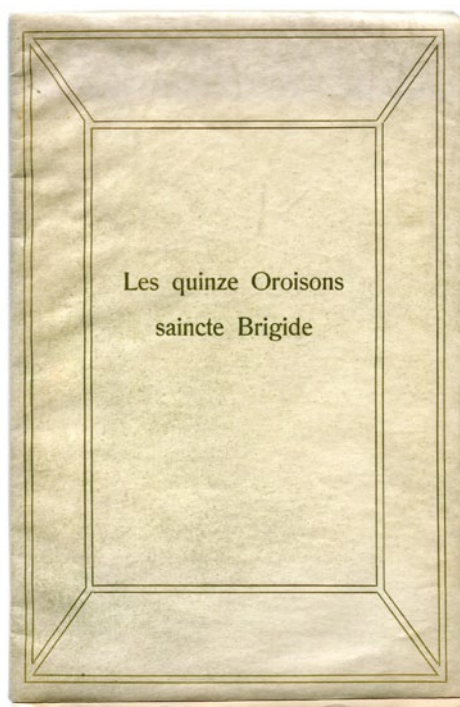

2. [Armfelt] TEGNÉR, E. **Gustaf Mauritz Armfelt.** Efter Armfelts efterlemnade papper samt andra handskrifna och tryckta källor. Andra upplagan. I-III. Lund, 1893-94. Porträtt,(2),XI,(1 blank),410 + (4),IV,408 + (4),IV,472 s. Tre lätt nötta röda dekorerade oskinnryggbd. Ryggarna lite blekta och obetydligt nötta. Första volymen aningen snedläst och dess rygg med liten fläck nederst. ★650

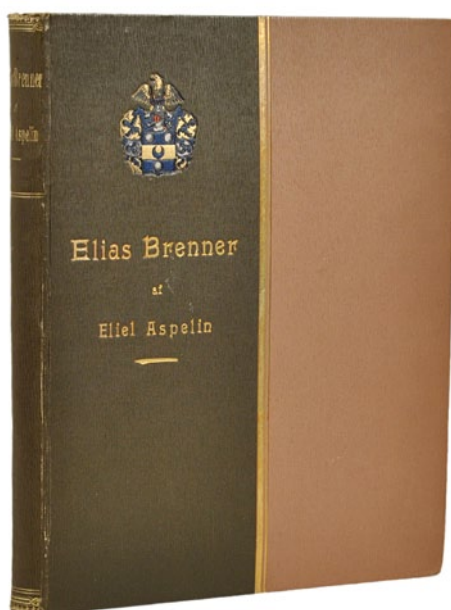
Första upplagan utkom 1883-87. Denna andra upplaga är delvis reviderad och utökad. De olika deltitlarna lyder: "Armfelt och Gustaf III", "Armfelt i landsflykt" och "Under omstörtningarna 1803-1814". Klassisk biografi där även en mängd originalhandlingar är avtryckta.

3. [Birgitta] **Les quinze oroisons sainte Brigide.** De hel. Birgitta tillskrifna femton bönerna efter ett unikt franskt manuskript i National-biblioteket i Paris utgifna af Carl Wahlund. Särtryck ur »Uppsatser i romansk filologi». Festskrift till firande af professor P. A. Geijer's 60-årsdag den 9 april 1901. Uppsala, Almqvist & Wiksells boktryckeri-aktiebolag, 9. apr. 1901. 24 s. & 1 plansch. Titelbladet tryckt i rött och svart och arbetet genomgående med röda initialer. Obetydligt solkigt opergamentomslag med ramverk och titel i rödtonat guld på framsidan. Originalomslaget bevarat. Lös i häftningen. Delvis med fuktränder i marginalerna. På titelbladet fastsatt ett visitkort med dedikation från utgivaren. Ur Curt Wallins bibliotek. ★1000

Avslutas med en "kronologisk förteckning på några franska editioner af Les quinze oroisons" på s. 22-24, vilken kompletterar Klemmings Birgittabibliografi. Som ofta när det gäller skrifter utgivna av Wahlund rör det sig om ett mycket läckert tryck.

4. [Brahe] ERIKSSON, B. **Statstjänare och jordägare.** Adelsideologi i Per Brahe den äldres »Oeconomia». A.a. Kristianstad, 2008. 304 s. Häftad. Nyskick. ★150

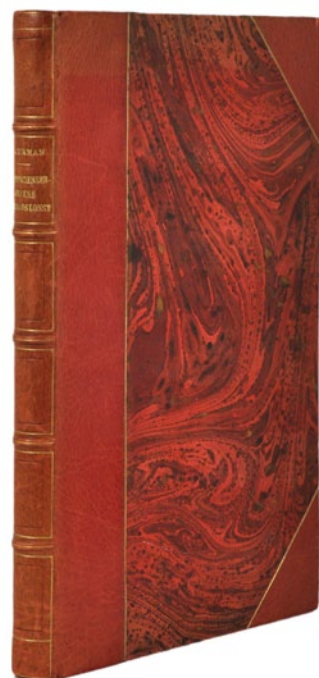

5. [Brenner] ASPELIN, E. **Elias Brenner**. En forskare och konstnär från Karlarnes tid. Helsingfors, 1896. Porträtt,(4),VI,189 s. & plr. Lätt nött dekorerat oklbd i två färger (Welin & Göös bokbinderi, Helsingfors). Ryggen med några nagg överst. En del blyertsmarkeringar. Med Evert Strokirks exlibris. *2000

Innehåller förteckningar på de miniatyrporträtt och gravyrer som Brenner utfört. Porträttplanschen föreställande Nils Gyldenstolpe är avdragen från originalplåten.

6. CURMAN, S. **Bidrag till kännedomen om Cistercienserordens byggnadskonst. I. Kyrkoplanen**. A.a. Sthlm, 1912. (2),213,(6) s. Elegant rött halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad och blindpressad ryggdekor samt övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg). Omslaget medbundet. Ryggen ngt blekt och lätt solkig. Pärmarna med ljusränder överst och lite stötta hörn. Dedikation på försättsbladet till Alice Trolle. *1500

Allt som utkom. Avhandlingen ventilerades vid Uppsala universitet.

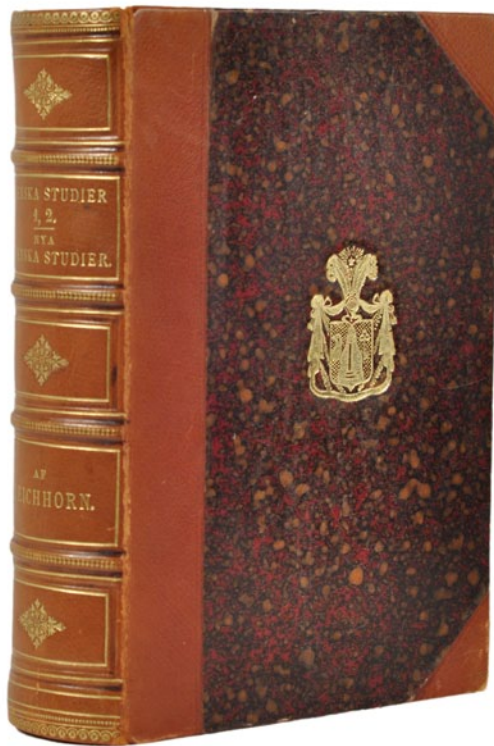

7. EHRENSVÄRD, C.A. **Brev**. Utgivna av Gunhild Bergh. I-II. Sthlm, 1916-17. Porträtt,XXIV,284 s. + porträtt,(8),459 s. & 2 plr & 1 utvikbar tabell. Ngt nött ljusbrunt stänkdekorerat hfrbd med upphöjda bind och guldornerad rygg samt övre guldsnitt (Bonniers bokbinderi). De främre omslagen medbundna. Ryggen blekt och lite flammig samt främre ytterfalsen med liten spricka allra överst. *450

Med en mängd avbildade teckningar av författaren och konstnären. Bland brevmottagarna märks J. G. von Carlson, P. N. von Gedda, Gustav III, L. Masreliez, J. G. Oxenstierna, A. J. Retzius, J. T. Sergel, J. C. Toll och J. von Törne.

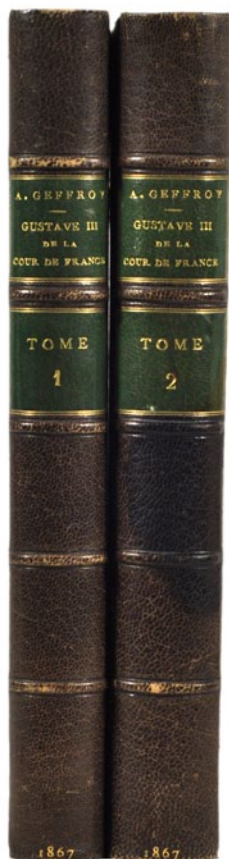
8. EICHHORN, C. **Svenska studier**. Strödda bidrag till fäderneslandets odlings-, litteratur- och konst-historia. (I-II). Sthlm, 1869-72. (4),282 + (8),290,(1) s. + EICHHORN, C. **Nya svenska studier**. Strödda bidrag till fäderneslandets litteratur-, konst- och odlings-historia. Sthlm, 1881. (4),270,(2) s. Elegant hfrbd med upphöjda bind och guldornerad rygg samt grönstänkta snitt. Första och tredje delens omslag medbundna. Bakre fals sprucken men lagad. Med Anders Fryxells namnteckning på det första omslaget och dedika-

tion till Carl Silfverstolpe på det tredje omslaget samt den senares förgyllda pärmexlibris. Med Gustaf Bernströms guldpresade exlibris på främre pärmens insida. ★2000

Författaren har här gjort ett urval av alla de artiklar som han skrev inom konst-, kultur- och litteraturhistoria. Bland uppsatserna kan nämnas: "Gustaf III:s nationella klädedräkt", "Vår prosadikt under frihetstiden", "Drottningholm", "Skriften Les anecdotes de Suède och dess verkliga författare", "Karl XII som konstvän", "Borgerlig handel och vandel under drottning Kristinas tid", "Haga", "Den skandinaviska konstutställningen i Göteborg 1869, skildrad i bref", "Sällskapspoesien under Karlarnes tidevarf", "Svenska folket i sina ordspråk", "Våra äldre litografer", "Det publicistiska lifvet under vår första tryckfrihetstid", "Bellmans skaldefränder. I. Tilas. II. Hallman: nybörjaren, parodisten, dramaturgen", "Tessin om Swedenborg", "Wallin som humorist", "Två tidsbilder: Almqvist, Palmær", "Ett par ord om kärleken till böcker", "Om Upsala domkyrkas restauration", "Ett medeltidskloster i det moderna Stockholm", "Målare och målningar från Sveriges renässans" och "Konstlöjdsutställningen 1876-77". Innehåller även biografiska skisser över till exempel Christopher Jacob Boström, Fredrika Bremer, Knut Almlöf, Franz Berwald och Egron Lundgren.

9. [Fries] ERIKSSON, G. **Elias Fries och den romantiska biologien.** A.a. Uppsala, 1962. IX,(1),487 s. Oklbd. Omslaget medbundet. ★300
Lychnos-biblioteket 20.

10. GEFFROY, A. **Gustave III et la cour de France suivie d'une étude critique sur Marie-Antoinette et Louis XVI apocryphes.** Avec portraits inédits de Marie-Antoinette, etc., et fac-simile. I-II. Paris, 1867. Porträtt,(4),XII,416 s. + porträtt,(4),490,(1) s. & 1 plansch & 3 faksimilpl, varav två utvikbara. Två bra halvmarokängbd med upphöjda bind, gröna titeletiketter och nummerskyltar samt övre guldsnitt. Ryggarna lite nötta och den andra med en fläck. Delvis lite lagerfläckiga. Med en dedikation till Gustave Gruger [?]. ★3000

Setterwall Svensk historisk bibliografi 3447. Porträtten föreställer Gustav III respektive Axel von Fersen. Planschen med ett inklistrat fotografi av Wertmüllers berömda porträtt av Marie Antoinette med barn vid Trianon.

11. GYLLENIUS, P. M. **Diarium Gyllenianum** eller Petrus Magni Gyllenii dagbok 1622-1667. Utgiven och kommenterad av C. J. Gardberg och Daniel Toijer. Särtryck ur Värmland förr och nu. Karlstad, 1962. XVI,347 s. Marmorerat opappbd med vit tryckt ryggtiteletikett som släppt lite i ena hörnet och vit tryckt titeletikett på främre pärmen. Obetydligt blekt rygg. Fin och ren inlaga. ★300

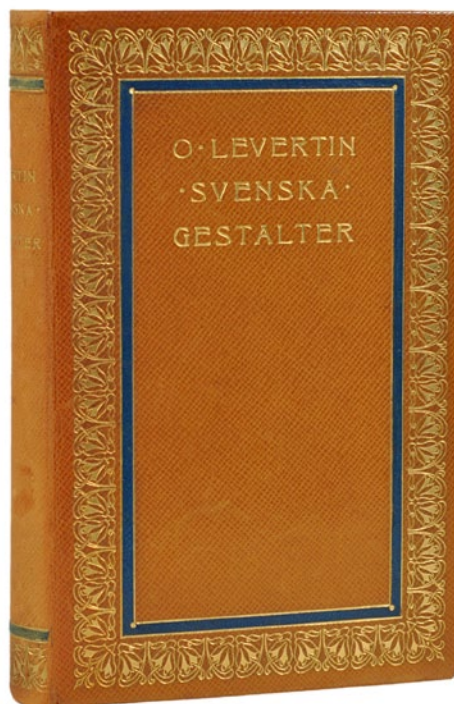
Gyllenius föddes 1622 i Tofta, Värmland. Han blev student vid Åbo akademi 1648 och fil. mag. där 1656. 1657 fick han tjänsten som lärare i Mariestad och 1660 i Karlstad, där han senare också erhöll lektoratet i matematik. Han utnämndes till kyrkoherde i Bolstad, Dalmland 1667 och avled där 1675. Gyllenius dagböcker ger en inblick i skolförhållandena och de ofräsles liv under 1600-talet.

12. [Klint] SKOGMAN, C. J. A. **Minnesteckning öfver Gustaf af Klint** föredragen på kongl. Vetenskaps-akademiens högtidsdag den 31 mars 1884. Sthlm, 1884. 65 s. Häftad och ouppskuren. Litet nagg överst i ryggen. Främre omslaget och titelbladet med svaga veck. Dedikation till C. E. Cederström. Från Krusenbergs. ★300

Gustaf af Klint (1771-1840) var sjöofficer, kartograf och ämbetsman. Han gjorde en stor insats som kartograf och övertog 1798 sjökortutgivningen på entreprenad men tog själv inte ut någon ersättning för sitt arbete och fick dessutom skjuta till pengar för att det hela skulle gå runt. Efter Klints död inlöstes materialet av staten och införlivades med Sjökartearkivet. Hans kartverk "Sveriges sjöatlas" omfattar sjökort över både svenska farvatten och andra kusthav.

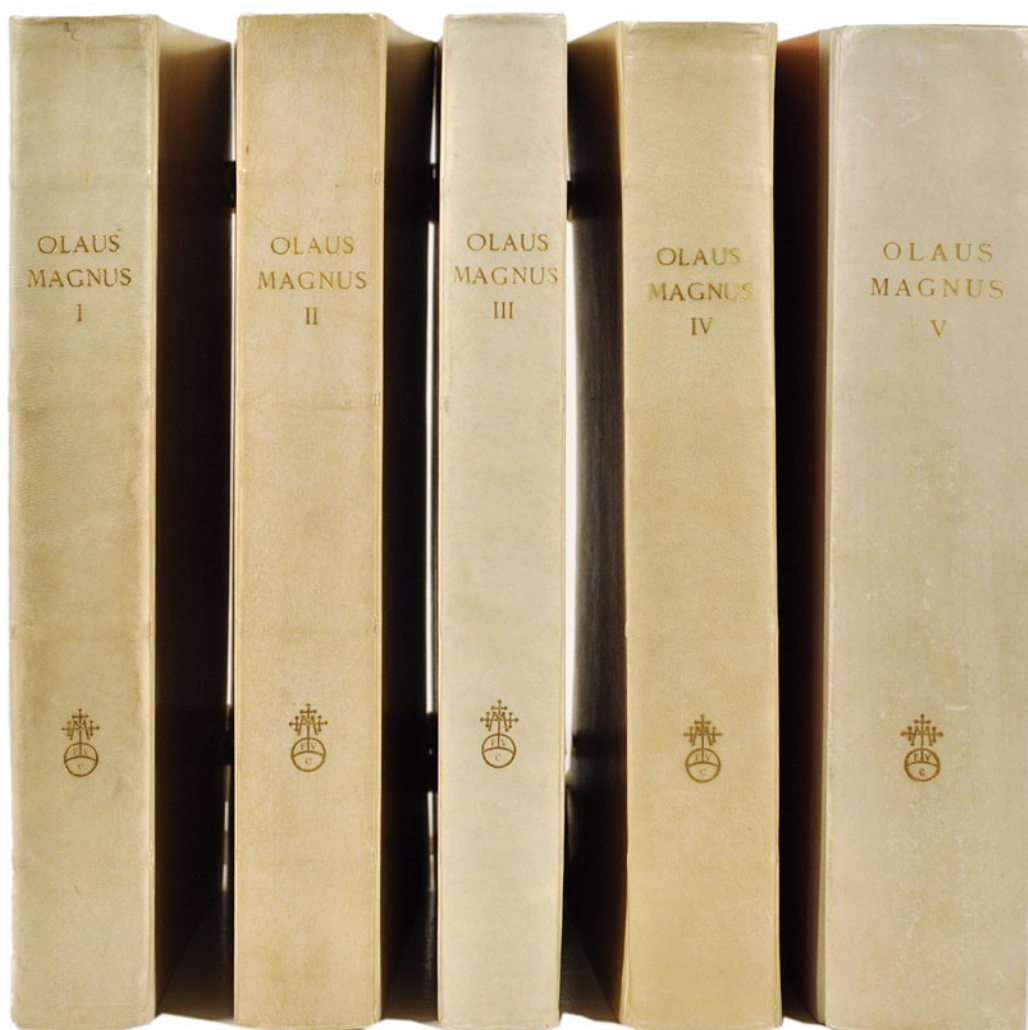
13. LEVERTIN, O. **Svenska gestalter**. Andra upplagan. Sthlm, 1904. (8),322 s. Röd-gult saffianbd med guldornerad rygg avdelad med två tunna linjer av infälld blå marokäng, rika guldornerade ramverk på pärmarnas utsidor, den främre med infälld blå marokängram och författare och text i guld, och förgyllda inre denteller samt helt guldsnitt (N. B. Andersson). I ngt nött fodrad marmorerad kassett. Ryggen ngt nött, lite blekt och solkig. ★650

Innehåller uppsatserna "Fru Nordenflycht", "Dygdens sångare" (om Gustaf Fredrik Gyllenborg), "Vår främsta herdedikt och dess skald" (om Gustaf Philip Creutz och dennes verk "Atis och Camilla"), "Fredmans epistlar", "En aristokratisk tidningsskrifvare och hans familj" (om Josias Carl Cederhjelm), "Tegnér's ungdomsutveckling", "Till Carl Snoilsky" och "Selma Lagerlöf".

14. [Linné] TULLBERG, T. **Linnéporträtt vid Uppsala universitets minnesfest** på tvåhundraårsdagen af Carl von Linnés födelse. Uppsala, 1907. Porträtt,(4),187 s. & plr. Nött lackat grönt hfrbd med upphöjda bind, guldornerad rygg och dubbla röda titeletiketter samt marmorerade snitt (Hedberg). Ryggen hårt blekt, fläckig och med repor. Pärmhörnen hårt stötta. Med Edvard Jäderins namnteckning och anteckningen att han fått volymen av författaren den 24 maj 1907. ★500

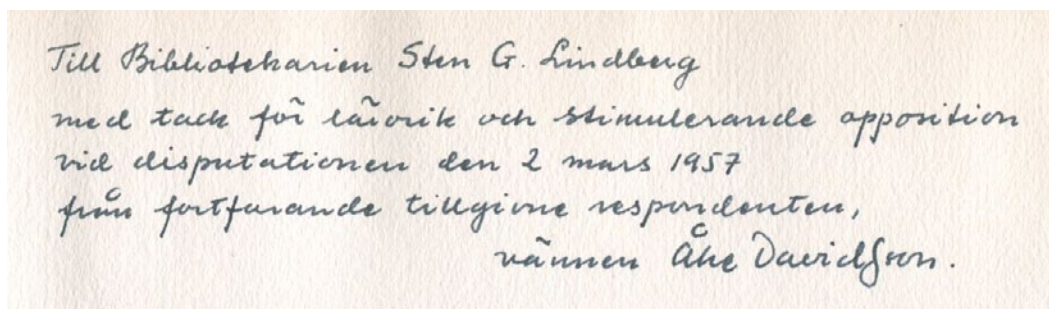
Soulsby Catalogue of the works of Linnæus 3321. Grundlig genomgång av porträttbilder föreställande Carl von Linné. Edvard Jäderin (1852-1923) slutade sin karriär som professor i geodesi vid Stockholms högskola. Den 24 maj 1907 blev han hedersdoktor vid Uppsala universitet.

15. MAGNUS, O. *Historia om de nordiska folken*. I-v. Uppsala. Almqvist & Wiksell, 1909-1951. (2 blanka,8),v,(1 blank),I-II,264,(1) s. & 1 plansch + (2 blanka,6),II,(2 blanka),280,(3,5 blanka),I-6,(1 blank.I) + (6),II,228,(3,3 blanka),I-4 + (2 blanka,6),III,(1 blank),330,(1) + XI,(1 blank),705,(1) s. Tryckt i rött och svart. Fyra opergamentbd med knytband i skinn och övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg). Främre omslagen medbundna. Pärmarna en aning bågnade och några knytband defekta. Den femte volymen i halvpergamentbd med uniform men lite nött rygg och utan såväl övre guldsnitt som knytband. Främre omslag medbundet. Spår av borttaget exlibris på frampärmarnas insidor i de två första volymerna och sannolikt är ett blad där numrering och mottagare framgick utskuret ur första volymen. Hugo Lagerströms ex. ★5000

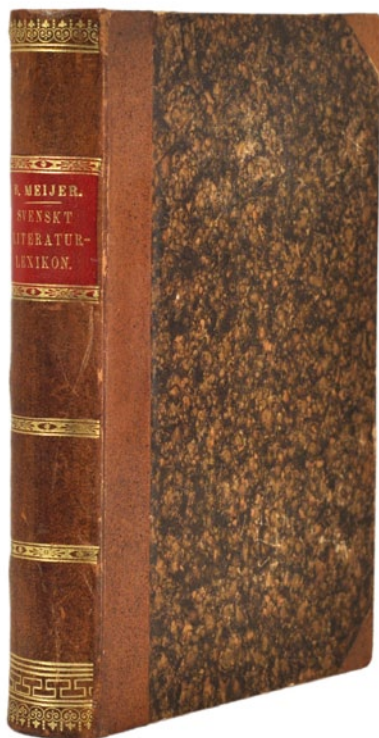
Utgiven av Michaelisgillet i Uppsala. I del II-III framgår att detta är nr IV av den numrerade specialupplagan som trycktes för Michaelisgillets 27 ledamöter. Dessförutom gjordes en bibliofilupplaga i 200 numrerade exemplar. Detta exemplar är tryckt för Hugo Lagerström som var en av gillets sju stiftare. En förteckning av gillets medlemmar återfinns i början av del I. Första översättningen till svenska av Olaus Magnus mäktiga "Historia", som ursprungligen utkom på latin i Rom 1555. Avslutas med en kommentarvolym av John Granlund. Alla de fina träsnittsillustrationerna är fint återgivna i denna vackert formgivna och pyrdligt tryckta utgåva.

16. MARTIN, E. **Teckningar till Sveriges historia.** Utgivna och kommenterade av Åke Davidsson. Malmö, 1956. 40,(4) s. & 65 plr. Ohalvpergamentbd med övre guldsnitt. Trasigt skyddsomslag bifogat. Med längre dedikation från utgivaren till Sten G. Lindberg. ★375

Till Bibliotekarien Sten G. Lindberg
med tack för lärorik och stimulerande opposition
vid disputationen den 2 mars 1957
från fortfarande tillgivne respondenten,
vännen Åke Davidsson.

Gjörwell initierade projektet att låta Elias Martin illustrera Sveriges historia och det var tänkt för Lagerbrings historia men utgivningen av denna avstannade, liksom illustrationssprojektet som dock fortsatte längre fram i tiden än Lagerbring och följde historien till och med 1527 med Olof Celsius Gustav Vasabiografi som källa. Originalskisserna tillhör Uppsala universitetsbibliotek dit de kom med Carl Hårds donation. I dedikationen avtackas Sten G. Lindberg för sin opposition vid Davidssons disputation 1957 "från fortfarande tillgivne respondenten".

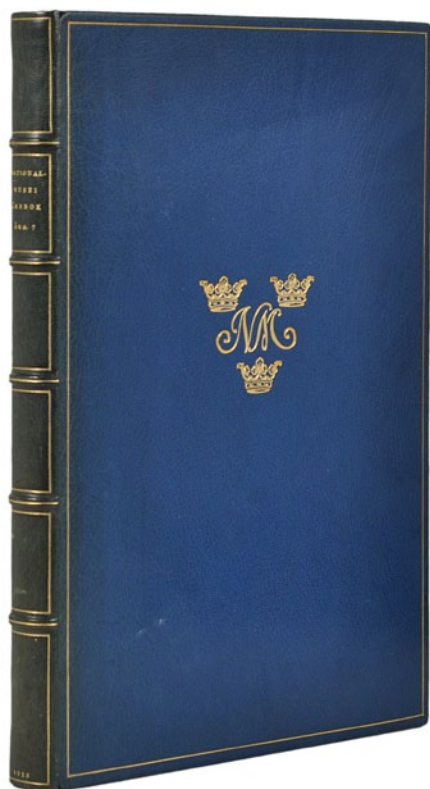
17. MEIJER, B. **Svenskt literatur-lexikon.** Sthlm, 1886. (4), 500 s. Prydligt brunt stänkdekorerat hfrbd med guldornerad rygg, röd titeletikett och stänkta snitt. Ryggen och ytterfalsarna med lätta nötningar. Med C. A. E. Lénströms namnteckning. ★400

Fortfarande ett användbart uppslagsverk med många uppgifter om idag bortglömda författare från både äldre tid och lexikografens samtid. Bernhard Meijer (1848-1925) var författare och journalist samt dessutom medarbetare i de första två upplagorna av "Nordisk familjebok".

18. **Nationalmusei årsbok, sjunde årgången, 1925.** Sthlm, 1926. (6), 183,(1) s. & plr & 1 medbunden originaletsning. Elegant blått marokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, guldlinjer på pärmar, kantförgyllning och förgyllda inre denteller (Norstedt & söners bokbinderi). Främre omslag medbundet. Ryggen lite mörknad och med minimala repor. ★2000

Trycktes i 1000 exemplar, varav 450 numrerade. Redaktörer var Akke Kumlien och Åke Stavenow. Årgången tillägnades avgående chefen Erik Gustaf Folcker. Detta tycks vara en specialupplaga i tre exemplar som försågs med en i tre exemplar numrerad originaletsning av Carl Gunne. Då denna här är numrerad 1 rör det sig möjligen om Folckers eget exemplar. Innehåller uppsatserna: "Claudius Civilis. En målning och dess öden" av Axel Gauffin, "Ett par gammaltyska porträtt i Uppsala universitets konstsamlingar" av August Hahr, "Kai Nielsen" av Ragnar Hoppe, "Aphrodite och Eros. Grupp från Tanagra" av Ernst Kjellberg, "Kunstmuseets porträt af Christiern den anden" av Karl Madsen, "Rubens som religiös målare" av Axel L. Romdahl, "Två arbeten i Hamburg rörande svenska konungar" av Max

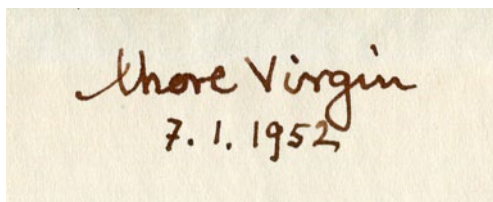
Sauerlandt, "Om »Kristus predikar» av Jan Brueghel i Nationalmuseum och några synpunkter på de koloristiska problemen i det nederländska landskapsmåleriet på 1500-talet" av Axel Sjöblom, "En kunglig silverservis från rokokotiden" av Åke Stavenow, "Dionysos' uppfostran. Ett nyfunnet Poussinblad i Nationalmuseum" av Gunnar Wengström, "Erik Gustaf Folckers plan till nyuppställning av Nationalmusei avdelning för konsthantverk" av Erik Wettergren och "Ett verk av Mattias Stoomer i Nationalmuseum" av Karl Wåhlin. Avslutas med årsberättelse för Nationalmuseum 1924. Carl Gunne (1893-1979) var konstnär och verksam vid Nationalmuseum.

19. [Palmstedt] SETTERWALL, Å. **Erik Palmstedt 1741-1803**. En studie i gustaviansk arkitektur och stadsbyggnadskonst. Sthlm, 1945. (4), 461 s. & 1 rättelselapp. Rött hklbd med stänkta snitt (W. Johansons efr bokbinderi, Uppsala). Ryggen lite blekt. Det medbundna spikningsbladet, det avslutande blanka bladet och rättelselappen med smärre repor i inre marginalen. *600 Monografier utgivna av Stockholms kommunalförvaltning. Stadardverket som ingående behandlar Palmstedts verksamhet från börshuset till Gripsholmsteatern.

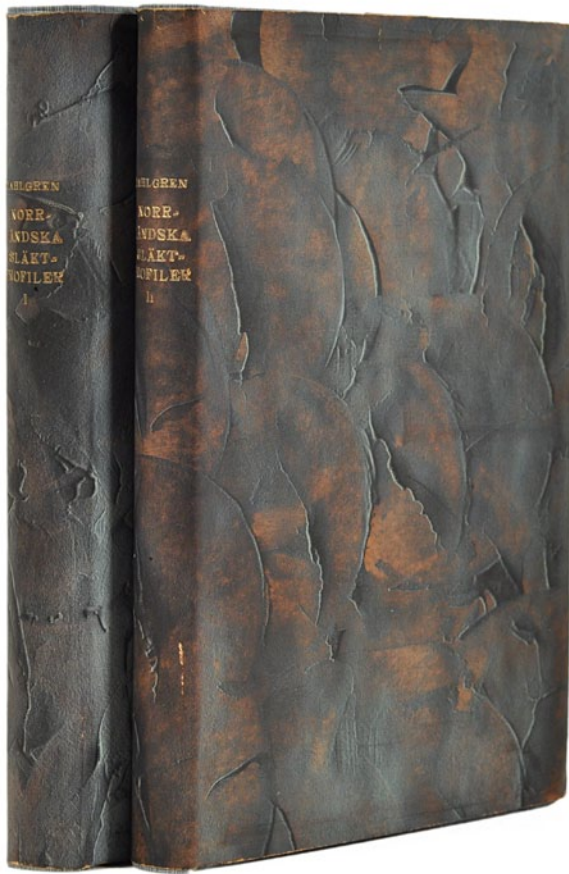
20. RYDBECK, O. **Studier i Skånes renässans- och barockskulptur**. Med 61 afbildningar. Lund, 1917. (4), 53 s. Elegant marmorerat klbd med lite blekt titel etikett på ryggen och stänkta snitt (Hedberg, 1931). Omslaget medbundet. Författarnamnet felstavat Rudbeck på titeletiketten. *400 Delvis särtryck ur "Tidskrift för konstvetenskap".

21. RYDBERG, S. **Svenska studieresor till England under frihetstiden**. A.a. Uppsala, 1951. 461 s. Obetydligt nött oklbd med aningen blekt rygg. Omslaget medbundet. Thore Virgins exemplar och med hans namnteckning daterad den 7 januari 1952. *800

Lychnos-bibliotek 12. Bland resenärerna märks Jonas Alströmer, Pehr Kalm, Anders Nordencrantz, Christopher Polhem, Emanuel Swedenborg, Mårten Triewald och Jacob Wallenberg. Vid sidan av en inledande bakgrund och översikt samt yrkesindelade kapitel – ekonomer, bergsmän etc. – finns ett längre kapitel som behandlar Johan Henrik Lidéns resa till England.

22. [Svedbom] **Norrländska släktprofiler.** Episoder och minnen ur Fredrika och Per Erik Svedboms bref och familjepapper. Utgifna af Lotten Dahlgren. I-II. Sthlm, 1911. x,(2),379 + vii,(1),280 s. & plr. Två välbevarade blå oklbd med titeletiketter på rygg och främre pärm. Marmorerade snitt. Främre omslag medbundna. I eleganta marmorerade skyddsomlag med guldtryckta ryggtitlar placerade i ngt nött matchande marmorerad pappkasset. Fint ex. ★450

Andra delen avslutas med ett utförligt namnregister och korta släkttabeller för släkterna Unæus, Hellzén och Svedbom. Berör tiden från sent 1700-tal till 1800-talets mitt. Med kapitelrubrikerna: "Det gamla Härnösand", "Ur den grå boken", "Ett lektorspar", "Fredrika och Per Erik", "Från Per Eriks vandringssår", "Bref från hemlandet", "Franzéns", "Fredrikas resebref", "Skolmannen och publicisten" och "Epilog".

23. [Swedenborg] **HULTKRANTZ, J.V. The mortal remains of Emanuel Swedenborg.** An account of the historical and anatomical investigations executed by a committee, appointed on may 27th, 1908, by the Royal society of sciences of Upsala. (Presented to the Royal society of sciences of Upsala, may 6th, 1910). Uppsala, 1910. iv,98,(2) s. & viii plr. Hklbd med titeletikett i skinn och stänkta snitt. Främre omslag medbundet. Titeletiketten lite nött och blekt samt med minimal fläck. Pärmappret aningen nött. Med Gunnar von Heidekens exlibris. ★1500

Nova acta regiæ societatis scientiarum upsaliensis ser. iv. Vol. 2. N. 9.

24. TIDSTRÖM, A. **Resa i Halland, Skåne och Blekinge år 1756** med rön och anmärkningar uti oeconomien, naturalier, antiqviteter, seder, lefnads-sätt. Utgifven af Martin Weibull. Lund, 1891. (2),IV,(2),83 s. Häftad. Något nött omslag med lite revor och nagg. Enstaka markeringar och noteringar. ★400
Bring Itineraria suecana 177. Boksamling utg. af De skånska landskapens historiska o. arkeologiska förening. Detta är första upplagan av denna Linnélärjunges resa.

25. [Wallin] **Gustavianskt**. Studier kring den gustavianska tidens kulturhistoria tillägnade Sigurd Wallin på hans femtioårsdag. Sthlm, 1932. (2),446,(1) s. & plr & 1 inklistrat rättelseblad. Söndrigt opappbd. Häftningen sprucken. E. Strömbergs namnteckning. ★300

Tryckt i 550 exemplar, detta är ett av de 465 subskriberade exemplaren. I redaktionen satt Gösta Berg, Anders Billow och Gösta Selling. De olika uppsatserna täcker stora delar av den gustavianska tidens kulturhistoria i vid mening, allt från Gustav IV Adolfs provinsuniform och urmakare i Åbo till gustavianska familjetraditioner och Sveriges första luftballonger.